

Tænk **BRANDSIKKERHED** ind i bedriften
- så undgår vi 500 gårdbrande om året

HVIS DET ALLIGEVEL GÅR **GALT!**

Ring omgående **1 - 1 - 2** og oplys:

- **HVOR** det brænder.
(ved brug af mobiltelefon, oplys nærmeste større by, hvorefter der stilles om til den lokale alarmcentral).
- **HVAD** der brænder, er der dyr i fare.
- **HVILKET** telefonnummer du ringer fra.

Over **1.500** brande rammer årligt danske **landbrugsbygninger**

En tredjedel af brandene i avls- og driftsbygninger **kan** umiddelbart **undgås** gennem omhu og omtanke i det daglige arbejde. Det gælder brande, der sker som følge af:

- Varmt arbejde
- Antændelse fra motorkøretøjer
- Anden uforsigtighed
- Afbrænding

Yderligere en del af **brandene kan undgås** gennem god vedligeholdelse af installationer og teknik. Det gælder for brande forårsaget af:

- Elektriske installationer
- Fyringsanlæg
- Elektriske installationer i produktionsanlæg

Læs pjecen og tænk **BRANDSIKKERHED** ind i hverdagens drift.
Dermed kan vi redde dyr og værdier.

BRANDÅRSAGER

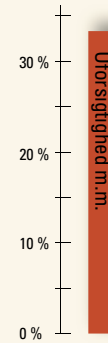
Mange brande kan **undgå** ved omtanke

VARMT ARBEJDE (UFORSIGTIGHED M.M.)

Svejsning og vinkelslibning er typiske eksempler på arbejde med værktøj, der **udgør en stor brandrisiko**. Brandskaden skyldes ofte, at værktøjet bruges i nærheden af halm eller andet letantændeligt materiale.

GODE RÅD

- Undgå at arbejde i nærheden af halm, brandfarlige væsker eller andet let antændeligt materiale.
- Hvis arbejdet alligevel foregår i nærheden af let antændeligt materiale, skal der afskærmes, så det brændbare materiale er afdækket. For eksempel med svært antændelige presenninger eller mineraluld.
- Sørg for orden og ryddelighed på arbejdsstedet.
- Undgå støv og spindelvæv i bygningen.
- Anvend kun arbejdsmetoder, hvor du kender risikoen.
- Sørg altid for at have en ABC-pulverslukker i nærheden.
- Sørg for en vandslange i nærheden.
- Kontroller arbejdsstedet efter udført arbejde.

ANTÆNDELSE FRA MOTORKØRETØJER

Antændelse sker typisk ved **gnister fra traktor**, bobcat eller lignende, samt varme udstødningsrør fra motorkøretøjer, der antænder halm, strøelse eller andet let antændeligt materiale.

GODE RÅD

- Hold motorkøretøjer rene for støv, olie specielt omkring batterier.
- Hold øje med stedet en time efter arbejdets afslutning.
- Parker ikke motorkøretøjer i nærheden af halm.

ANDEN UFORSIGTIGHED

Omfatter typisk **tændte og glemte lamper** i nærheden af letantændeligt materiale, varmekanon, overophedning af kabler og lignende.

GODE RÅD

- Efterlad aldrig håndlamper i nærheden af halm og andet letantændeligt materiale.
- Beskyt altid pærer, så der ikke dannes støvlag på dem.
- Hold altid elektriske varmeapparater og elmotorer fri for støv og spindelvæv.
- Ved brug af kabeltromle bør hele ledningen være afrullet.

ELEKTRISKE INSTALLATIONER

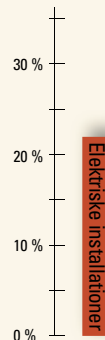
Fejl i elinstallationer, både i bygningsanlæg og produktionsanlæg, eller lemfældig omgang med disse, er årsagen til mere end **hver fjerde brand** i avls- og driftsbygninger. Kortslutning, defekte sikringer og ledninger er i mange tilfælde årsagen til, at der opstår en brand.

GODE RÅD

- Få kontrolleret samtlige elinstallationer med faste terminer.
- Gennemgå elledninger for at vurdere, om der er behov for at udskifte defekte, slidte eller løsthængende ledninger.
- Opstillede maskiner bør forsynes med en fast elinstallation.
- Motorer bør være indkapslede, så der ikke kan trænge støv ind i denne.
- Hold rent for støv og spindelvæv.

Derudover kan det være en god ide med **et eftersyn af en elinstallatør**. Eftersynet består af en omfattende gennemgang af elinstallationer, motorer, apparater m.m., som fremgår af et kontrolskema udarbejdet af aftalens parter.

Forsikrings-selskaberne yder **rabat** på præmien i 5 år, hvis de modtager et "fejlfrit" skema.

LOVKRAV

AFSTAND MELLEM BYGNINGER

Afstand mellem bygninger	Bygninger med overflade af tegl, beton eller lign.	Bygninger med overflade af træ, stålplade eller lign.
Bygninger med overflade af tegl, beton eller lign.	5,0 m	7,5 m
Bygninger med overflade af træ, stålplade eller lign.	7,5 m	10,0 m

BRANDADSKILLELSE

Motorkøretøjer skal være adskilt med en væg fra stalde og rum med halm og letantændeligt oplag. Et eksempel kan være en væg af letbetonblokke eller en let konstruktion beklædt med min. 12 mm cementspånplade på begge sider. Afstanden mellem beklædningerne skal være mindst 95 mm og hulrummet udfyldt med fastholdt stenuld i pladeform. Stenulden skal have en densitet på mindst 30 kg/m³. For at undgå brand- og røgspredning til andre rum i bygningen skal der udføres brandadskillelse mellem stalde og rum til halm.

FLUGTVEJSFORHOLD

- Udgangsførholdene skal udformes, så dyrene under en brand hurtigt og let kan bringes i sikkerhed i det fri.
- Der skal være mulighed for, at redningsberedskabet kan redde personer og dyr på en forsvarlig måde.
- Der bør maks. være 25 m til nærmeste udgang til det fri.

INDSATSMULIGHEDER

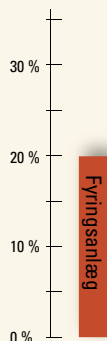
- Der skal være adgangsveje for redningsberedskabets køretøjer.

A man in a blue uniform and green boots stands in a pigsty, looking towards a large white cylindrical structure. Several pigs are visible, some with red markings on their backs. The background shows a brick wall and a corrugated metal roof structure.

Søger du flere oplysninger med mere specifikke råd og anvisninger på brandsikring, kan du kontakte Dansk Landbrugsrådgivning.

www.landscentret.dk

HALM- OG BIOBRÆNDESELSFYR

Et halmfyr kræver stor forsigtighed og omhyggelig pasning. Et halmfyr med en indfyret effekt på op til 600 kW skal opstilles i overensstemmelse med **Brandteknisk Vejledning nr. 22**, halmfyringsanlæg, opstilling, indretning samt drift og vedligehold.

Et biobrændselsfyr med en indfyret effekt på op til 600 kW skal opstilles i overensstemmelse med **Brandteknisk Vejledning nr. 32**, biobrændselsfyrede centralvarmekedler.

GODE RÅD

- Hold rent for støv og spindelvæv.
- Hold rent for halm og aske efter fyring.
- Hold døre til andre rum lukkede.
- Brug kun tørt halm, træ, træpiller, træflis og korn.
- Brug ubrændbart materiale til bortskaffelse af aske og slagger.
- Sluk gløder i asken, inden du bortskaffer den.
- Husk regelmæssigt rensning og kontrol af dit halmfyr.

TRANSPORTANLÆG, HALMSNITNING

Transport af halm med transportanlæg fra lager til bearbejdningsanlæg skal ske via indslusningsrum. Gennemføringen af transportanlæg skal være tætte for at undgå brandspredning til andre rum. Halmbejdningsanlæg skal opstilles **i egen brandsektion**.

Halmtransport på mekaniske anlæg er altid forbundet med stor brandrisiko, da der ofte kan opstå gnister fra sten eller lignende, der rammer metal. Hold altid ekstra øje med disse anlæg og sørg for, at der er vand og andet slukningsudstyr i nærheden.

Landbrugsbrande og **FORSIKRING**

STATISTIKKEN VISER....

....at **risikoen for brand er væsentlig større i landbruget** end i andre erhverv. Normalt dækker brandforsikringen skaderne på bygningerne, men der er dog situationer, hvor dette ikke er tilfældet, nemlig ved grov uagtsomhed, fareforøgelse og tilsidesættelse af en sikkerhedsforeskrift.

Er en brand følge af **uagtsomhed**, kan man risikere et **bødekrav**. Er uagtsomheden af en karakter, så den kan karakteriseres som grov uagtsomhed, kan man risikere, at **erstatningen nedsættes eller bortfalder**.

Et eksempel på situationer, hvor der er tale om grov uagtsomhed er:

- Brug af åben ild
- Afbrænding af affald tæt på bygning
- Svejsning eller vinkelslibning i nærheden af halm
- Overtrædelse af reglerne for halmfyr og biobrændselsfyr

Der er tale om, at man ikke overholder love og regler i for eksempel Beredskabsloven. Om der gøres fradrag i erstatningen, og hvor meget der eventuelt gøres i fradrag, fastlægges ud fra en konkret vurdering af hændelsesforløbet.

Reglerne om fareforøgelse kommer oftest til anvendelse, hvis der foregår en aktivitet i bygningerne, som forsikringsselskaberne ikke har kendskab til. Eksempler er, at man har taget en landbrugsbygning i brug til anden erhvervsanvendelse, for eksempel reparation af biler, snedkeri eller sågar opbevaring og forhandling af fyrværkeri. I disse tilfælde vil der blive tale om såkaldt pro-rata (forholdsmæssig) erstatning,

hvis risikoen ville kunne indtegnes til en anden præmie. Men ville forsikringsselskabet ikke have tegnet risikoen, kan der blive tale om, at erstatningen bortfalder.

Hvis der i police eller vilkår er en sikkerhedsforeskrift, og denne ikke overholdes, vil retten til erstatning kunne bortfalde. En sikkerhedsforeskrift kan for eksempel være formuleret: "Det er en betingelse, at reglerne i bekendtgørelse nr. xx.xx er overholdt." Hvis en sikkerhedsforeskrift ikke overholdes, og der er årsagssammenhæng, kan man ikke påregne erstatning.

Der er ingen erstatning for det besvær, tidsspilde og stress, som en større brandskade medfører. Det er derfor i alles interesse at undgå de brande, der rammer landbrugets bygninger.

AFBRÆNDING AF AFFALD

Afbrænding af papiraffald såsom sække, afdækningsplast og lignende er ikke tilladt.

Afbrænding af affald henhører til den enkelte kommunes afbrændingsregler.

Kontakt altid din kommune, hvis du er i tvivl om, hvad der er tilladt.

UFORSIGTIG ADFÆRD

Der er mange andre situationer, hvor uforsigtig adfærd kan indeholde en brandrisiko:

- Tobaksrygning
- Børns leg med ild
- Påfyldning af brændstof på varm motor
- Selvantændelse i brugte klude

Foto: Jens Tønnesen

Tænk BRANDSIKKERHED ind i bedriften - så undgår vi 500 gårdbrande om året

relsen
& Redning

Beredskabsvogn
Fredericia Brand & Redning

1020

S2

FREDERICIA
BRANDVÆSEN

 Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret | www.landscentret.dk

Antal eksemplarer 12.000

Ansvarshavende
Jørgen Hviid

Korrektur
Thyge Hansen

Grafisk ide og færdiggørelse
Marianne Sørensen

Tryk
GP Tryk, Grenå

Distribution
Dansk Landbrugsrådgivning
Netbutikken, 87 40 55 00
netbutikken@landscentret.dk

1. oplag, november 2007

med støtte fra

TrygFonden

og faglig hjælp fra

Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret | Plan & Miljø

Udkærvej 15, 8200 Århus N · Tlf. 87 40 50 00 · www.landscentret.dk